

Arkivsak-dok. 11/03085-6
Saksbehandler Frode Amundsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Fylkesutvalget	12.05.2015	
Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	06.05.2015	

FARSUND KOMMUNE - HØRINGSUTTALELSE - KONSESJONSSØKNAD FOR BYGGING AV DRANGSÅNA KRAFTVERK

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Vest-Agder fylkeskommune fremmer **innsigelse** til utbygging av Drangsåna kraftverk, jf vannressursloven § 8 og plan- og bygningsloven § 5-4.
Redusert vannføring vil forringe friluft- og landskapskvalitetene betydelig.
Årsproduksjonen av grønn energi veier ikke opp for de negative konsekvensene av naturinngrepet.

Vedlegg

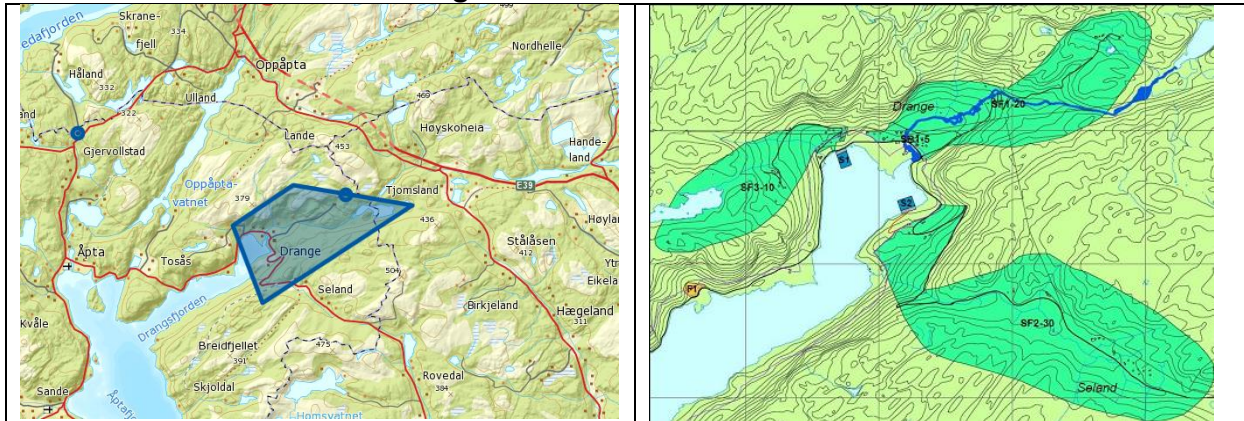
- Konesjonssøknad Drangsåna kraftverk, Farsund kommune

Bakgrunn for saken

Vest-Agder fylkeskommune har i e-post fra NVE datert 5.mars fått oversendt søknad å bygge Drangsåna kraftverk i elva Drangsåna i Farsund kommune til uttalelse. Høringsfristen er 4.mai. Fylkeskommunen har fått utsatt høringsfrist til behandling i fylkesutvalg 12.mai.

Saksopplysninger

Oversikt over område - Drange

Kommuneplanstatus (over til høyre)

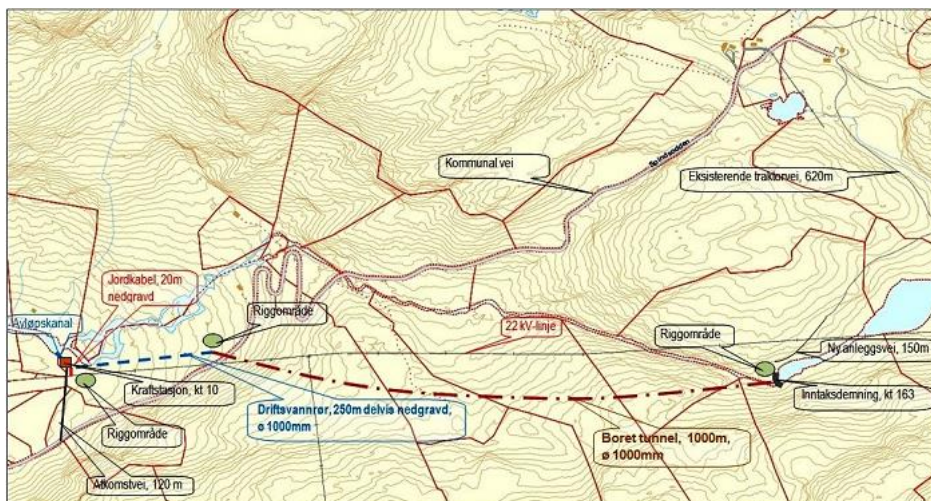
I kommuneplanens arealdel er det i området ved Drange avsatt områder til spredt bebyggelse for bolig (SB1-5) og fritid (SF1-20), samt 2 båthavner.

Byggegrensesonen til vassdrag i Farsund kommune er 50 meter. For området avsatt til spredt bebyggelse for bolig (SB1-5) på sletta på Drange er byggeforbudssonen 10 meter.

Drangsåna kraftverk

Kraftverket er planlagt med inntak på kote 163 like nedenfor utløpet fra Langetjønn og kraftstasjon på kote 10. Vannveien er omsøkt som nedgravet rørgate med lengde ca. 250 m fra kraftstasjonen til ca. kote 45, og som tunnel med lengde ca. 1000 m herfra og opp til inntaket. Eksisterende traktorvei fra Klungeland vil forsterkes og forlenges med 150 m og benyttes som adkomstvei til inntaket. Det vil bygges om lag 120 m ny permanent vei fra den kommunale veien til Klungeland og fram til kraftstasjonen. Kraftverket vil ha en installert effekt på 2,9 MW og en årlig middelproduksjon på cirka 7,11 GWh. Det planlegges slipp av minstevannføring på 59 l/s hele året. Dette tilsvarer alminnelig lavvannføring.

På utbyggingstrekningen fra Langetjønn og ned til veibrua på kote 110 renner Drangsåna i vestlig retning. På dette strekket går elva i en dyp og trang elvedal med et par markante bergvegger. Her og der går elva i stryk og mindre fosser med små kulper. Elvebunnen består av grovt substrat og steiner på opptil blokkstørrelse. Nedenfor brua renner elva i SV-lig retning i fosser og stryk over blankskurt berg. Fossene har ikke fritt fall. Noen steder går elva i flere løp og samler seg i et løp like før utløpet i en 610 m lang brakkvannskanal ved grenda Drange.

Av søknad fremstilles følgende argumenter:

Fordeler

- Drangsåna kraftverk vil få en midlere årsproduksjon på 7,1 GWh, hvor av nesten 6 GWh i vinterhalvåret (1/10-30/4). Årsproduksjonen vil dekke årlig strømforbruk til 355 husstander.
- I anleggsfasen vil det bli sysselsetting for lokale håndverkere og entreprenører, og det offentlige vil få skatteinntekter.
- Lokal bosetting og næringsliv vil bli styrket.
- Anlegget vil også behøve noe pass og tilsyn i driftsfasen.

Ulemper

- Redusert vannføring i berørt elvestrekning på 1380 m. Synlige, tekniske inngrep i landskapet.

Kulturminner

Arkeologiske registreringer etter Kulturminneloven § 9 må være oppfylt.

Vurderinger

I Regionplan Agder 2020 er klima et av fem hovedmål. Her står det blant annet at: Klimahensyn må være et overordnet hensyn som vektlegges i forbindelse med alle politiske beslutninger i landsdelen.

Samtidig står det følgende i arealprinsippene i regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk helse (RIFF) der det bl.a. heter om vann og vassdrag:

"Vann og vassdrag med tilhørende vassdragsnatur er arealer som byr på gode og varierte natur- og friluftsopplevelser. Samtidig er områder langs vann og vassdrag ofte attraktive for andre formål. Det er derfor viktig at friluftssinteressene blir tilstrekkelig ivare tatt i utbyggingssammenheng. Særlig i nærheten av tettsted- og sentrumsområder er det viktig at ferdsels og opplevelsesmulighetene langs vassdragene ivaretas."

På bakgrunn av målene i Regionplan Agder 2020, andre fylkeskommunale planer og den store mengden søknader om klimainvesteringer i Vest-Agder ble det fremmet en politisk sak for politiskbehandling kalt KLIMASATSING OG AREALFORVALTNING som ble behandlet i Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø 1.2.2012 og i Fylkesutvalget 7.2.2012. I saken stod det:

"Det er i skjæringspunktet – mellom naturforvaltning og klimasatsning som skaper verdier – at Vest-Agder fylkeskommune vil få en av sine vanskeligste avveiningsoppgaver. Den begrensende faktoren for utviklingen [...] vil være naturhensynene, som må bli tatt"

Videre står det:

"Fylkesrådmannen er av den oppfatning at dagens praksis, hvor en og en investering blir fremmet uten å bli sett i sammenheng, og uten å bli veid opp mot langsiktige og prioriterte mål, er en uheldig måte å forvalte våre naturressurser på."

I saken ble det derfor fremmet en prioritert liste over klimainvesteringer. Den prioriterte listen var bygd opp utfra følgende kriterier: politiske vedtak i Vest-Agder fylkeskommune, klimamessig effekt, samfunnsøkonomisk gevinst, og lokal/regional verdiskaping. Ut fra kriteriene har fylkesrådmannen utformet følgende prioriterte liste over klimainvesteringer i Vest-Agder:

1. Investeringer i kraftnettet (gjelder både sentralnettet som lokal/regionalnettet)
2. Investeringer i effektkraft og pumpekraft
3. Investeringer i småkraft
4. Investeringer i vindkraft

Fylkesrådmannen ønsker å understreke at ulike tiltak på den prioriterte listen til en hver tid skal veies opp mot størrelsen på naturinngrepene og de ulike naturverninteressene knyttet til de spesifikke sakene.

Drangsåna

Vest-Agder fylkeskommune vurderer saken basert på kriterier om allmennhetens friluftsinnteresser og landskapsverdier.

Videre er kommunens syn på utbyggingen viktig. På grunn av skrivefrister har ikke fylkesrådmannen hatt innspill fra kommunen når denne saken skrives.

Det ble gjennomført befaring i området 16.april med representant fra fylkesmannen, representant fra søker Clemens Kraft AS og to grunneiere i området. Grunneierne ga på denne befaring uttrykk for sterkt skepsis til utbyggingsplanene for Drangsåna.

Med bakgrunn i kriterier for allmennhetens friluftsinnteresser og landskapshensyn vil vi i denne vurderingen spesielt vektlegge nedre del av vassdraget, fra Klunglandsjuvet. I dette området er det særlig forholdet til redusert vannføring som vurderes som konfliktfylt ved utbyggingen. Redusert vannføringen vil ha en åpenbar negativ påvirkning for friluftsinnteressene i områdene – da vassdraget, kulpene og det blankskurte berget benyttes som badeplasser og turområder. Opplevelseskvaliteten på landskapsrommet vil bli betydelig redusert ved redusert vannføring. Det er i dag en stor sesongmessig variasjon på vannføringen, noe som bidrar til å holde bergene blankskurte og badeplassene attraktive.

I kommuneplanens arealdel er området avsatt til spredt hyttebygging. Slik vi har vurdert saken vil en eventuell hyttebygging som respekterer byggeforbudssonen på 50 meter fra vassdraget kunne ivareta hensynene til friluftsliv og landskap. Vi ser også at en kraftutbygging som innebærer redusert vannføring ha en negativ påvirkning for kvaliteten i området, og dermed for en eventuell hytteutbygging.

De rent tekniske inngrepene vil i mindre grad direkte berøre friluftsliv- og landskapsinteressene våre, da disse inngrep vil være i skogholt øst for selve vassdraget.

Av søknad fremgår det at økt redusert minstevannføring ikke er økonomisk forsvarlig. I en fremtidsrettet forvaltning av arealene vil redusert minstevannføring og delvis irreversible inngrep i området forringe friluftsf- og landskapskvalitetene betydelig. Slik vi vurderer saken kan ikke årsproduksjonen av grønn energi veie opp for de negative konsekvensene av naturinngrepet. Fylkesrådmannen ser det med denne grunn nødvendig at Vest-Agder fylkeskommune fremmes innsigelse til planlagt utbygging av Drangsåna.

Økonomiske konsekvenser

Ingen direkte konsekvenser.

Kristiansand, 21. april 2015

Kristin Tofte Andresen
fylkesrådmann

Kenneth Andresen
Regionalsjef